

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. «
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 22 OCTOBER.

De doktrinaire bladen strooien allerhande nieuwskens uit over de militaire kwestie, die zij zoo gaarne voor den dag zouden zien gebracht worden door het kabinet-Malou. De *Gazette de Mons* beweert zelfs dat M. Guillaume zijne demissie zal geven, en dat hij, als minister van oorlog, zal opgevolgd worden door... ja, gij zult het niet raden... door M. Chazal. M. Chazal, de *alter ego* van M. Frère, in een katholiek kabinet!...

De *Meuse* en het *Journal de Liège* vertellen zoo wat hetzelfde. Te recht merkt de *Indépendance* op, dat de drie nieuwskens zoo wat uit denzelfden koker komen.

Het *Journal de Liège* verklaart zich duidelijk tegen de invoering van het pruisisch militair stelsel. Indien, zegt de *Courrier de Bruxelles*, dit het eigenlijk denkbeeld van M. Frère en zijne dagbladen is, waarom intriguieren zij dan gedurig om het kabinet Malou in dien weg te stooten?... Het antwoord op de vraag is natuurlijk; wel, omdat zij het katholiek kabinet in zijn verderf willen stooten.

De schoolkwestie te Ninove.

Wij vinden in het *Land van Aalst* eenen brief over de schoolkwestie van Ninove, die zoo waar op de « liberale » magen drukt. Wij nemen er 't volgende uit over:

In 1868 bestonden er te Ninove twee vrije middelbare scholen; alhoewel de eene liberaal, de andere katholiek genaamd werden, lieten beide niets te verlangen onder 't opzicht van onderwijs, godsdienst en zeden.

De bestuurder der eerste werd verplicht, door gezondheidsreden, zijne school te staken.

De katholieke school zonder concurrentie laten, dit konden de liberale kopstukken niet gedoogen; eene school met hunne penningen oprichten, viel te kostelijk; het was veel liberaler, dit met de beurs van de stad en het rijk te doen.

Het lokaal der oude school werd gekocht (eenieder geheuge zich nog in welke omstandigheden) vooraleer het beschikbaar was, beliep de uitgaaf hooger dan dertig duizend frank.

De school werd den 1 October 1869 geopend; men had zorg gedragen, liberale meesters te kiezen, die den godsdienst en deszelfs dienaars eerbiedigden en zijne geboden, namelijk op de vrijdagen, naleefden!

Nogtans, 't zij door overtuiging, 't zij om de oogen der ouders te verblinden, seldde de heer De Deyn de school onder het beheer der conventie van Antwerpen; hij vroeg en bekwaam eenen priester om het godsdienstig onderwijs te geven.

Nauwelijks drie of vier weken na de opening der school, moesten de kiezers hun vonnis over deze kostelijke inrichting geven; niet alleen meester De Deyn, maar ook vier gezellen werden van het stadhuis verzonden.

De gemeenteraad, dan uit 6 liberalen en 5 katholieken samengesteld, gaf bij elke in de school opgevallen plaats met 6 stemmen tegen 5 de voorkeur aan den liberaalste der kandidaten.

Met de kiezing van 1 juli, werden de laatste liberalen uit den gemeenteraad gebannen; en de bestuurder der school bedroeg zich niet meer over de betekening der kiezing, ten haare opzichte, als de directeur of de ondermeesters; de eerste vond het zelfs nuttelos nog eenen begrotingsstaat voor het aanstaande jaar voor te dragen, en de laatste haastten zich eene andere plaats te zoeken.

De nieuwe katholieke school is nauwelijks geopend, zij telt reeds bij de honderd leerlingen; men is nieuwsgierig het getal te kennen die de nieuwe gezeenschool op vier dagen zal tellen; en wanneer wij met het einde des jaars 1872 zullen de bevolking der twee scholen in vergelijking stellen, zal eenieder kunnen beseffen welke van de twee meest het vertrouwen der ouders bezit.

Men moet met den voorzeggingsgeest niet begaafd zijn, om van bedden af te voorzien, dat in weerwil hunner schijnheiligheid, de stichters der liberale school de ouders niet zullen misleiden; zij hebben schoon in hun programma te zeggen, dat een priester zal verzocht worden het godsdienstig onderwijs te geven; zij weten dat er niet één priester zal gevonden worden, om in hunne school de rol van den hond in het kegelspel te vertoonen.

De stichters zijn liber-penseurs of farceurs, die de jeugd willen de « liberale » principen inplanten; en die huichelaars durven aan Zijne Hoogwaardigheid eenen priester vragen? Met wie lachen zij dan?

Conseil communal.

Le conseil communal de Tongres se réunira en séance publique mercredi 23 octobre, à 5 heures du soir.

Les objets à l'ordre du jour sont :

- 1° Rapport sur l'administration et la situation des affaires de la ville;
- 2° Demande d'ester en justice par le bureau de bienfaisance et les hospices;
- 3° Désignation de deux membres du conseil pour la formation de la commission à instituer aux termes de l'art. 58 de la loi sur la contribution personnelle.

Kerkelijk nieuws.

De eerw. heer Jos. Denis, kapelaan in O. L. V. kerk en bedienaar van het beginhof te Tongeren, is pastoor benoemd te Eelen.

Het vertrek van dezen ijverigen priester zal door onze gansche stad met droefheid vernomen worden. De parochie Eelen kan zich gelukkig achten zulken verdienstelijken herder aan haar hoofd te zien plaatsen.

Sterfgeval.

Verleden zondag is te Bassenge na eene lange ziekte overleden, M. H. Stas, notaris, burgemeester van die gemeente, lid van den provincialen raad van Limburg, gedecoreerd van het civiele kruis van 1° klas. M. Stas was slechts 41 jaren oud. Zijn plechtige lijkdiensdienst zal toekomenden donderdag om 11 uren plaats hebben in de kerk van Bassenge. Daarna zal het lijk overgevoerd worden naar Beek, alwaar de begrafenis zal plaats hebben.

M. Stas had met recht de algemeene achting verworven door de oprechtheid zijns karakters, de goedheid zijns harte en de gulhartigheid welke hij toonde in al zijne handelwijzen. Hij zal diep betreurd worden door de inwoners van Bassenge, door zijne collegas van den provincialen raad en door al degene die met hem in betrekking geweest zijn.

Men schrijft uit Brussel :

Zooals wij gemeld hebben, heeft Hare Koninklijke Hoogheid de Gravin en Vlaanderen, het leven geschoon aan eene dochter.

De geboorteakt der prinses Josephina is geregisterd om 4 uren opgemaakt geworden door door den heer Jules Anspach, burgemeester van Brussel, die het ambt vervulde van officier van den burgerlijken stand. Ook heeft de heer minister van justitie, bijgestaan door de digitarissen en ambtenaars van den Staat, als naar gewoonte, den geboorteakt opgesteld van de jonge prinses, welke in afwachting van den plechtigen doop, verzeerd is geworden door Mgr. Donnet, apostolischen protonaris, pastoor der koninklijke parochie.

De gelukkige verlossing van H. K. H. en de geboorte der prinses werden eergisteren morgen om 9 ure in de hoofdstad aangekondigd door een salvo van 21 kanonschoten.

De eerste voornaam, gegeven aan de prinses namenlijk Josephina, is degene van H. K. H. Mevr. de meter, prinses van Hohenzollern-Sigmaringen, geboren groot-hertogin van Baden, moeder der gravin van Vlaanderen. Deze telt ook tusschen hare voornamen degene van Maria en Carolina.

De prins van Hohenzollern, vader der gravin, heeft tot eersten voornaam Karel, welke zonder twijfel, vertegenwoordigd wordt door Carola. Eindelijk vertegenwoordigt de naam van Albertina dengenen van een Pruisischen prins, Albert, die waarschijnlijk de peter zal zijn.

Ter gelegenheid van de gelukkige verlossing der gravin van Vlaanderen en de geboorte der prinses, waren de voornaamste openbare gebouwen, de huizen en de bijzonderste hotels der hoofdstad gisteren gevlagd met de nationale kleuren.

— Men schrijft uit Brussel :
De gewaande medeplichtige van Tropman.
— Men verzeert stellig, dat de gewaande medeplichtige van Tropman, die zondag laatst zich aan de politie van Brussel overgaf, enkel een bedrieger is, welke reeds op dezelfde wijze de Franse justitie te Valencijs heeft willen bedriegen.

Hij zelf schreef gisteren aan de justitie, dat al wat hij verhaald had, louter uitvindels waren.
Hij zal voor de correctionnele rechtbank van Brussel gedaagd worden, voor het misdrijf van landlooperij en valsche namen opgegeven te hebben.

— Men schrijft uit Namen :
Dumont bewoende Oignies-Tamines, bij Namen. Zeer jong zijnde, was hij schaapherder en deze staat overeenkomende met zijn vreed-

zaam en stil karakter, was de eenige die zijnen nasieven smaak voldoen kon. Maar de militie kwam hem aan zijne schapen ontrukken en verleden jaar was hij in garnizoen in de citadel te Luik, bij het 12° voetvolk. Een weinig dwaas en van een zacht karakter, was hij het voorwerp van de gastdige spotternijen zijner wapenmakers.

Op zekeren dag om er zich aan te ontrukken ging hij in de vestingen waar hij zich neerdelede en weldra insliep. Hij droomde van zijn dorp en zijne schapen. s'Andersendaags werd zijne afwezigheid opgemerkt en zijn serjaunt deed opzoekingen doen. Des avonds eindigde men met hem te vinden in eenen der grachten van de versterkingen, waarin de ongelukkige gedurende zijnen slaap gerold was, hij had zich het linkerbeen op drie verschillende plaatsen gebroken; hij bad om hulp geroepen, maar niemand had hem gehoord en eindelijk was hij weer, uitgeput van vermoeienis en smart, in slaap gevallen.

Naar 't hospitaal van St-Laurent overgebracht werden hem de grootste zorgen toegediend, maar twee maanden nadien moest men hem het been afzetten. Hij was omringd van al de geneesheeren en heelmeeesters van het hospitaal, en om hem aan te moedigen gedurende de pijnlijke operatie, deed men hem allerlei beloften. Hij vroeg, voor allen troost, een jong schaap; men gaf het hem gewillig. Dagelijks ziet men nu dezen soldaat vergezeld van zijn geliefd schaap op krukken voortspringen. Er zal hem een pensioen toegekend worden, en zoudra hij zal genezen zijn, zal hij naar zijn dorp mogen terugkeeren, waar hij wederom de schapen zal gaan wachten.

Buitenlandsch nieuws.

Nederland.

Een arbeider slachte te Deuringen (gemeente Weerselo.) zijne geit, en liet die 'des nachts aan eene ladder in zijne schuur hangen. Den anderen morgen wilde hij het geslachte dier afhaken doch tot zijne verbazing vond hij de ladder op den grond liggen, terwijl de geslachte geit verdwenen was. Hij begon aan diefstal te denken, en was juist bezig zijne vrouw het gebeurde mede te deelen, toen zijn buurman binnen kwam, die al spoedig vroeg: wat was dat gisteren avond toch voor een harden slag in uwe schuur? en hoe ging het varken zoo aan? Den buurman werd toen verteld, dat de geit waarschijnlijk gestolen was, « maar » zegde de arbeider, « laat ik eens naar het varken gaan zien, wie weet of dat ook niet weg is. » Tot zijn schrik vond hij het in eenen hoek van de schuur liggen, alsof het dood was; het bloed liep het dier uit den snuit, en bij nader onderzoek bleek, dat het varken de geit had opgevreten en alleen den kop had overgelaten.

Men vreest dat het varken aan de gevolgen zijner vreetzucht zal bezwijken.

Frankrijk.

Een blad van Parijs kondigt het volgende feit: De toogstoomboot *Ville d'Austerlitz*, die heden morgen eene reeks schepen boven de brug van Bercy toogde, haalde boven het water eene vormlooze massa, hebbende het voorkomen van een lijk. Na het aan hoord gescheten te hebben, herkende men eene duikerskleding, op verscheidene plaatsen met gaten doorboord, en bevattende de overblijfsels van een verrot lijk, alsmede eene versgelde blikken doos. De doos werd geopend, en men vond er depechen in aan het gouvernement van Parijs gezonden door dit van Tours; zulks bewees dat het lijk hetgene was van een moedig slachtoffer, die gepoogd had door de Pruisische lijnen te dringen, door zekeren tijd op den bodem der Seine te gaan. Hoe de ongelukkige in zijn toestel verdrongen is, zal men nooit te weet geraken. Men veronderstelt dat hij, na eenige tijd op den grond der rivier voortgelopen te hebben, en geloovende door de Duitse lijnen te zijn, zal boven gekomen en daar getroffen zijn door de vijandelijke kogels en in zijn toestel gedood, er mede zal gezonken zijn. De gaten in het toestel geven veel waarschijnlijkheid aan die veronderstelling.

Enige Duitse soldaten zullen wellicht verhalen dat zij, zekeren nacht op schildwacht staande aan de Seine in de omstreken van Choisy-le-Roi, uit het water eene menschenlijke gedaante zagen komen, waarop zij schoten, en die in de golven verdween. De depechen zijn aan het gouvernement gezonden en het lijk is naar de Morgue gebracht. De papieren, gevonden in de blikken doos, bewijzen dat de ongelukkige een kapitein der genie was, met name Louis Legrand, gehecht aan het Leger der Loire. Hij was geboren te Choisy-le-Roi, en dit legt

zijne poging uit, daar hij volkomen de Seine nabij de Pruisische voorposten, moest kennen.

Parijs, 19 oktober.

De ontzuiming der Marne en Haute-Marne is tot den 25 oktober uitgesteld.

De *Union* kondigt eenen brief des graven van Chambord af, uitbreidende het denkeend dat de Republiek tot de sociale regeeringsloosheid zal leiden.

« De gematigde republiek, zegt die brief, is eene beguicheing. Wil Frankrijk de orde binden het land, en goede verstandhoudingen buiten het land, dan moet het tot de oude monarchie terugkomen, die alleen de vrijheid zal geven, en alleen bewaard is. »

Graaf van Chambord roept er bij, dat hij niet van zijnen weg zal afwijken, en dat hij over niet een zijner acten of woorden spijt heeft.

EEN SCHIJNDOODE.

De heer G., grondeigenaar in de rue de Provence, leed aan eene ongeneeslijke ziekte en was ten uiterste beangst voor de aanstaanden dood. De ziekte had in de laatste dagen een meer ernstig karakter aangenomen en de heer G. gaf nu verscheidene malen ontegensprekelijke bewijzen van eene erge verwarring der zinnen. Men moest gedurig rond zijn ziekbed waken, uit vrees dat hij de handen aan zichzelf zou slaan, of wel aan de personen die tot hem naderden.

Eergisteren viel de zieke eensklaps in eenen schijn dood slaap. Men dacht dat zijn laatste uur geslagen had en de geneesheeren, welke in alle haast ontboden waren, hielden eene laatste beraadslaging.

De heer G. die te midden van zijnen schijn dood echter een volle besef van zijnen toestand behouden had, hoorde de laatste veroordeeling, welke de geneesheeren over hem uitspraken. De slag welke hem hierdoor werd toegebracht was zoo hevig, dat er een vreeselijke crisis bij den zieke ontstond.

Hij sproong recht, verscheurde de banden waarmede zijne leden omgord waren, greep eene ijzeren gordijnroede welke toevallig naast zijn bed stond en sprong als een zinneloze in de kamer waar zijne familie over zijn verlies zat te jammeren.

Allen namen op dit onverwacht gezicht beangst de vlucht, maar echter niet tijdig genoeg om de woede van den zinneloze te ontsnappen. Zijne oudste dochter kreeg eene gevaarlijke wonde met de ijzeren roede aan het hoofd, en de heer S. een der geneesheeren, werd zoo schrikkelijk aan de slapen van het hoofd getroffen, dat hij dood neerviel.

De woede van den sterfende was ten top gestegen en, waarschijnlijk zou zijne vervolging hiermede nog niet geëindigd zijn, indien zijne krachten hem niet eensklaps ontaan waren. Hij viel uitgeput tusschen zijne twee slachtoffers neer. Zijne vrouw kwam hem oppheffen en ondervond dat hij had opgehouden te leven. Een bloedsandrang naar het hoofd had een einde aan zijn leven gesteld.

Na wettelijke bestatiging werd het lijk van doctor S. naar zijne woonplaats in de rue d'Hauteville overgevoerd. De dochter van den schijn doodde, wier leven erg in gevaar is, wordt ieverig verzorgd en men hoopt haar te genezen.

HELDENMOED.

De *Figaro* vertelt dat in een der gevechten, rond de zuiderforten, de mobilien uit Bretonje, met wezenlijke woede tochten, ofschoon zij slechts den vorigen dag waren toegerust. Zij droegen voort, naar de Hautes Bruyères, die moesten hernomen worden, dwars door een allerhooftste geweevuur. Het bevel was gegeven, dat men bij iedere losbranding op den grond moest vallen en naar het doel toekruipen.

Op het oogenblik dat de kolonel een bevel gaf, zag hij in het midden van de mitraille alle en rechtstaande, eenen aalmoesnier, in zijnen brevier lezende.

« — Mijnheer de aalmoesnier, riep hij hem toe; gij zult gedood worden, val op den grond. »

« — Omogelijk. »

« — Maar al de manschappen liggen ter aarde. »

« — Zij, ja; maar dat is een verschil; ik ben geen soldaat, ik... was het antwoord van den aalmoesnier. Die priester noemde zich du Mahallah. Naar de Nationale Vergadering gezonden, door de Bretonjers, kreeg hij de landziekte; hij moest terug naar zijne heide, zijne arme kerk, zijne parochianen.

Wij dagen al de beleedigers van de geestelijkheid en der katholieken uit, zegt de *Figaro*, met hun allen, zooveel heldenmoed en grootheid te tonen als die priester alleen.